

igennem. Jeg tillader mig at tro, at det dog kan lade sig gøre med en god Vilje, uden at man deltager i disse Ting. Jeg tror ikke, at det er nødvendigt, for at føre noget igennem, at Aftaler skulle finde Sted uden for Salen og uden for Udvalgene. Jeg tror, at man kan føre noget igennem her i Landet, naar man lader Afgørelserne finde Sted, hvor de efter den bestaaende Forretningsorden bør finde Sted. Jeg tror heller ikke, det er nødvendigt for Venstre, for at føre noget igennem her inde, at alliere sig med andre Partier, naar det gaar til Valg, hvad enten det er Landstingsvalg eller Folketingsvalg eller Valg her inde. Men det ærede Medlem vil lægge den Mening ind i mine Ord, at, naar Venstre blev et stort Parti, eller i alt Fald blev Flertal her, vilde vi føre en Politik, som ikke skulde slaa det mindste af paa vore Krav. Det har jeg ikke sagt. Jeg tender dog vor Forsætning saa godt, at jeg ved, at naar der bliver kastet Forslag ind her, og de skulle gennemgaa hele denne Mølle af Behandlinger, saa faar man dem ikke ud igen her fra, uden at man maa slaa af paa sine Krav. Jeg har ikke paastaet, at det ikke vilde finde Sted. Det kan blive nødvendigt. Men det, jeg paastaar, er, at den Forhandling, der skal føres, skal være af den Art, at den ligger aabenlys for hele Landet, saa at Vælgerbefolkningen kan se, hvorledes det gaar til, og at man under selve Behandlingen skal stille sine Krav og gøre de Afslag, som kunne gøres, saaledes at alle Parter kunne komme til at deltage i Behandlingen. Nej, jeg har aldrig ment, at Venstre skulde være et Parti, der skulde stille sine Krav og fastholde dem saa fuldt ud, at det ikke kunde forhandle med andre Partier om deres Gennemførelse. Men jeg har ment, at Venstre skulde være et fristudet Parti og et fast organiseret Parti, der saa vel her inde som ude i Landet, og navnlig her inde, skulde gøre det til sin Opgave, at intet kunde føres igennem, uden at det ogsaa havde sat sit Præg derpaa, saaledes altsaa, at der blev sat det fristudede Stempel paa enhver Lov, enhver Frugt af vor Rigsdagsvirksomhed, som der bør være, for at det kan blive klart for alle Klasser her i Landet — baade privilegerede Klasser og de Alasjer, der ere langt fra at være privilegerede —, at naar noget skal føres igennem, maa man se hen til Venstre, og for at det kan blive klart, at Venstre vil Befolkningens Vel, at det er Venstre, der vil Retfærdighed. Men det ærede Medlem var saa forhøvet paa at forbyde de private Aftaler og Udenstingsforhandlingerne, at han endogaa ind-

hød mig ikke alene til en Undersøgelse her hjemme, men ogsaa til en Rejse til alle konstitutionelle Stater. Jeg skulde da se, om der ikke alle Begne fandt saadanne private Aftaler Sted. Et saadant Tilbud renoncerer jeg selvfølgelig paa at tage imod. Jeg er ikke saa meget inde i alle andre Staters Forhandlingsmaader, at jeg kan følge det ærede Medlem der, men jeg maa fastholde, at naar der skal føres en virkelig Forhandlingspolitik, kan den ikke føres under de Former, som det ærede Medlem dels har været med til hidtil at føre den under og dels fremdeles vil føre den under.

Det tredje Punkt, det ærede Medlem skulde bevise, var, at vi i Grunden være enige med ham om Forligets Fortræffelighed. Lige saa lidt som han efter mit Skøn i nogen Maade har bevist de to foregaaende Punkter, han talte om, lige saa lidt kunde han bevise det, at vi, der vare Modstandere af Forliget i Foraaret, i Grunden være enige med ham og hans Venner i, at Forliget var en stor Bedrift og var fortræffeligt. Da det ærede Medlem skulde til at bevise, at vi vare enige med ham i Bedømmelsen af Forliget, var Meningen af hans Tale denne: Hvis I ikke ere enige med os om Forliget, hvorfor styrte I det saa ikke over Ende, hvorfor gøre I det saa ikke om? Det er jo aldeles ikke noget Bevis, det er i alt Fald et Bevis, der er saa tarveligt, at jeg synes, det ærede Medlem med sin Begavelse ikke skulde føre et saadant Bevis. Thi Sagen er den, at det, de Herrer lavede den 1ste April, indeholder en Mængde saglige Afgørelser, som det er ganske umuligt for et Parti i denne Sal at lave om. Hvorledes kunne vi ved at stemme her i Salen f. Eks. bringe Hærloven ud af Verden? Det lader sig jo ikke gøre, det maa begge Tingene og Regeringen enes om ved et nyt Lovforslag. Hvorledes skulle vi ved at stemme her i Salen gøre Fæstningen ulovlig igen? De Herrere have gjort den lovlig, den bliver ved at være lovlig trods vor Afstemning. Derfor siger jeg: Det ærede Medlem kan sagtens staa frem og paastaa, at hvis vi ikke ere enige med ham om Forliget, saa kunne vi gøre det om, for det er af den Slags Ting, som ikke lader sig gøre om, og naar det ærede Medlem siger saadan, er han allerede nær inde paa de dumme Frajer, som han talte om i Gaar. Det, jeg har sagt om disse Ting, er, at først naar vi komme over Valget, kunne vi se saglig paa disse Spørgsmaal. Det sagde jeg forleden, og fremdeles, at forinden Valget ere de knyttede saa stærkt sammen med den politiske Stilling og Bedriften fra i Foraaret, at man ikke fra vor